

การพัฒนาทักษะด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้
ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด*
Developing Skills in Media Production and Using Learning
Management Media with the Canva Application of Teachers
at Roi et Vocational College

นิตยา ศรีวิหัต และละเอียด จงกลนี้

Nitiya Sriwihyad and Laiad Chongkolnee

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ประเทศไทย

Graduate College of management, Sripatum University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nitiyasriwihyad@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชัน Canva 2) พัฒนาและประเมินทักษะในการผลิตและการใช้สื่อของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาทักษะ การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแมกแทกการ์ท จำนวน 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล กลุ่มผู้ร่วมวิจัยคือครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 7 คน ที่สมัครใจเข้าร่วม เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึกการประชุม แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ กลยุทธ์การพัฒนาประกอบด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน

ผลการวิจัยพบว่า วงรอบที่ 1 ช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถผลิตสื่อด้วย Canva ได้ แต่ยังมีครู 3 คนที่ประสบปัญหาในการออกแบบเนื้อหา การเลือกแม่แบบ และการใช้เครื่องมือ ทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์ จึงได้ปรับปรุงในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศติดตาม พบว่าครูทุกคนสามารถผลิตและใช้สื่อได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และพร้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

*ได้รับบทความ: 1 กันยายน 2568; แก้ไขบทความ: 29 กรกฎาคม 2569; ตอรับตีพิมพ์: 28 สิงหาคม 2569

Received: September 1, 2025; Revised: July 29, 2026; Accepted: August 28, 2026

สรุปได้ว่าการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของครูด้านการผลิตและการใช้สื่อด้วยแอปพลิเคชัน Canva ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นแนวทางที่ควรส่งเสริมให้ขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่นต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะ; การผลิตสื่อและการใช้สื่อ; แอปพลิเคชันแคนวา; วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

Abstract

This research aimed to 1) enhance teachers' knowledge and understanding of media production and utilization for learning management using the Canva application, 2) develop and assess teachers' skills in media production and application, and 3) study teachers' satisfaction with skill development. The study employed action research based on Kemmis and McTaggart's framework, conducted in two cycles, each consisting of four stages: planning, action, observation, and reflection. The participants were seven volunteer teachers from Roi Et Vocational College. Research instruments included tests, interviews, observation forms, meeting records, skill assessment forms, and satisfaction questionnaires. The development strategies consisted of workshops and internal supervision.

The findings revealed that: in the first cycle, teachers gained knowledge and were able to produce media using Canva. However, three teachers encountered difficulties in content design, template selection, and tool utilization, resulting in incomplete products. These issues were addressed in the second cycle through supervision strategies, which enabled all teachers to produce and apply media correctly, comprehensively, and effectively for classroom practice.

In conclusion, the use of workshops and supervision strategies effectively enhanced teachers' knowledge, understanding, and skills in producing and applying instructional media with Canva. This approach is recommended for further implementation in other educational institutions.

Keywords: Media Production; Instructional Media Usage; Canva Application; Vocational Teachers; Roi Et Province

1. บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการเข้าถึงข้อมูล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน ครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและรูปแบบการเรียนรู้ในปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีมาใช้มิได้มีความหมายเพียงการเพิ่มช่องทางการนำเสนอเนื้อหา แต่ยังเกี่ยวข้องกับความสามารถของครูในการออกแบบสื่อ เลือกวิธีนำเสนอ และประยุกต์ใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีของครูเป็นประเด็นที่ได้รับความสำคัญในนโยบายการศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับการจัดการอาชีวศึกษา ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติ และสมรรถนะวิชาชีพ ดังนั้น ความสามารถในการผลิตและใช้สื่อดิจิทัลจึงเป็นทักษะที่ช่วยให้ครูสามารถนำเสนอเนื้อหาได้หลากหลาย และเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของรายวิชาและผู้เรียน

จากผลการนิเทศการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ครูบางส่วนยังใช้สื่อในรูปแบบเดิม เช่น ใบงาน ใบความรู้ และสื่อสิ่งพิมพ์ ขณะที่การผลิตและใช้สื่อดิจิทัลยังมีข้อจำกัดในด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการใช้งาน (ประกันคุณภาพวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด, 2566) สภาพดังกล่าวทำให้การพัฒนาทักษะด้านการผลิตและการใช้สื่อของครูเป็นเรื่องที่ควรได้รับการส่งเสริม โดยเฉพาะการพัฒนาในลักษณะที่ครูได้ลงมือปฏิบัติจริงและได้รับคำแนะนำระหว่างการพัฒนา

Canva เป็นแอปพลิเคชันสำหรับออกแบบสื่อที่มีเครื่องมือและแม่แบบหลากหลาย สามารถนำมาใช้จัดทำสื่อการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ เช่น งานนำเสนอ อินโฟกราฟิก ใบงาน และสื่อประชาสัมพันธ์ ลักษณะการใช้งานที่ไม่ซับซ้อนช่วยให้ครูสามารถเรียนรู้และพัฒนาชิ้นงานได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังสามารถปรับรูปแบบ สี ภาพ และองค์ประกอบของสื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ได้ การนำ Canva มาใช้จึงมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะด้านการออกแบบและการผลิตสื่อของครู อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องมือเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ หากครูยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนเนื้อหา การเลือกแม่แบบ การใช้เครื่องมือ และการประเมินความเหมาะสมของสื่อก่อนนำไปใช้จริง

ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาครูผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับการนิเทศติดตามจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะดังกล่าว เนื่องจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง ส่วนการนิเทศติดตามช่วยให้ได้รับคำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงผลงานอย่างต่อเนื่อง การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จึงมุ่งพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของครูผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการผลิตและ

ใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับรายวิชาที่รับผิดชอบ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ดให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา
2. เพื่อพัฒนาครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ดให้มีทักษะในการผลิตสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการผลิตและการใช้สื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (1988) ดำเนินการจำนวน 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด ประเภทวิชาศิลปกรรมและคหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ครูแผนกวิชาการ ออกแบบ 2 คน ครูแผนกวิชาจิตรศิลป์ 1 คน ครูแผนกวิชาคหกรรมศาสตร์ 2 คน และครูแผนกวิชาอาหารและโภชนาการ 2 คน ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 5 คน คัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อในการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชัน Canva ประกอบด้วย วิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์และวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน และหัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน 1 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 วงรอบ ตามกระบวนการ PAOR ดังนี้

วงรอบที่ 1 ดำเนินการระหว่างวันที่ 8-24 พฤษภาคม 2568 เริ่มจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ของครู จากนั้นกำหนดแนวทางการพัฒนาโดยใช้ 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตาม 1) ขั้นการวางแผน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดกิจกรรมการพัฒนา โดยจัดการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อด้วย Canva ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2568 และจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติในวันที่ 9 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมอินทนิล วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด หลังจากนั้นกำหนดการนิเทศติดตามเพื่อให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติ 2) ขั้นการปฏิบัติ ผู้ร่วมวิจัยเข้าร่วมการประชุมเชิง

ปฏิบัติการ ฝึกออกแบบและผลิตสื่อด้วย Canva ตั้งแต่การศึกษาเนื้อหา การวางแผน การเลือกแม่แบบ การใช้เครื่องมือ การผลิตสื่อ การประเมิน และการปรับปรุงผลงาน จากนั้นดำเนินการนิเทศติดตามระหว่างวันที่ 16-24 พฤษภาคม 2568 เพื่อให้คำแนะนำและปรับปรุงชิ้นงานจากการปฏิบัติจริง 3) ขั้นการสังเกต ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมภาษณ์ การสังเกต และแบบประเมินทักษะด้านการผลิตและการใช้สื่อ เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้ร่วมวิจัย 4) ขั้นการสะท้อนผล นำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานมาพิจารณาร่วมกัน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและสามารถผลิตสื่อด้วย Canva ได้ดีขึ้น แต่ยังมีข้อบกพร่องในบางขั้นตอน โดยเฉพาะการออกแบบเนื้อหา การเลือกแม่แบบ และการใช้เครื่องมือ จึงนำผลที่ได้มาใช้อำหนดแนวทางการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยเน้นการนิเทศติดตามและการให้คำแนะนำเป็นรายประเด็น

วงรอบที่ 2 ดำเนินการระหว่างวันที่ 28-30 พฤษภาคม 2568 โดยนำผลจากวงรอบที่ 1 มาใช้วางแผนพัฒนาทักษะในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ 1) ขั้นการวางแผน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2568 เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่พบจากวงรอบแรก โดยเลือกใช้นิเทศติดตามเป็นกิจกรรมหลัก เน้นการให้คำปรึกษา การฝึกปฏิบัติซ้ำ และการแก้ไขชิ้นงานตามข้อเสนอแนะ ขั้นการปฏิบัติ ดำเนินการนิเทศติดตามระหว่างวันที่ 28-30 พฤษภาคม 2568 โดยให้ผู้ร่วมวิจัยปรับปรุงสื่อจากข้อบกพร่องที่พบในวงรอบแรก พร้อมรับคำแนะนำจากผู้นิเทศและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถผลิตและใช้สื่อได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น 2) ขั้นการสังเกต เก็บข้อมูลจากการประเมินทักษะ การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์ และการบันทึกผลการนิเทศ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้ร่วมวิจัยภายหลังได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม 3) ขั้นการสะท้อนผล นำผลจากการประเมินและการนิเทศมาพิจารณาร่วมกัน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยสามารถปรับปรุงข้อบกพร่องจากวงรอบแรก และมีทักษะในการผลิตและการใช้สื่อด้วย Canva ได้ดีขึ้น สามารถสร้างสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 5 ประเภท ได้แก่ (1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนรู้ด้วย Canva จำนวน 40 ข้อ (2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตาม (3) แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินทักษะการผลิตและการใช้สื่อ และแบบประเมินความพึงพอใจ (4) แบบสังเกตพฤติกรรมการผลิตและการใช้สื่อ และ (5) แบบบันทึกการประชุมและการนิเทศติดตาม

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดขอบเขตและสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-

Objective Congruence: IOC)แบบทดสอบสร้างขึ้นจำนวน 50 ข้อ ก่อนคัดเลือกให้เหลือ 40 ข้อ โดยผลการตรวจสอบมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ส่วนแบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบสังเกต และแบบบันทึกการประชุมได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง โดยแบบประเมินมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตลอดระยะเวลาการวิจัย โดยวงรอบที่ 1 ดำเนินการระหว่างวันที่ 8-24 พฤษภาคม 2568 และวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 28-30 พฤษภาคม 2568 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมประกอบด้วยผลการทดสอบ ความสามารถในการผลิตและการใช้สื่อ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การนิเทศติดตาม การประชุม และความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายผลการทดสอบ ทักษะในการผลิตและการใช้สื่อ และความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัย ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การประชุม และการนิเทศติดตาม นำมาตรวจสอบความถูกต้อง จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์เนื้อหา โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งและหลายวิธีเพื่อประกอบอธิบายผลการพัฒนาในแต่ละวงรอบ

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (1988) ดำเนินการ 2 วงรอบ ระหว่างวันที่ 8-30 พฤษภาคม 2568 แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามเป็นแนวทางในการพัฒนา สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

การพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตาม พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ด้านความสามารถในการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าโดยรวมสามารถผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมโดยเฉพาะในขั้นด้านการศึกษาเอกสาร การจัดเก็บและแบ่งปัน การวางแผนการผลิตสื่อ การปรับปรุงสื่อ และการประเมินประสิทธิภาพ ในขั้นที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ขั้นการผลิต (การออกแบบและเนื้อหา การเลือกแม่แบบ การลงทะเบียนและเข้าสู่ระบบ และการใช้เครื่องมือและฟังก์ชัน) ส่งผลให้การผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีกลุ่มผู้ศึกษาค้นคว้าจำนวน 2 คน ยังขาดทักษะการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวาอย่างไม่เพียงพอในการที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการ

เรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดได้

การพัฒนาในวงรอบที่ 2 กลยุทธ์/วิธีพัฒนาการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ด้านความสามารถในการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทุกคนสามารถผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน เหมาะสม พร้อมที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ดด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามตลอด 2 วงรอบ ช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะด้านการผลิตและการใช้สื่อด้วยแอปพลิเคชัน Canva ดีขึ้น เมื่อพิจารณาผลในวงรอบที่ 1 พบว่า แม้ครูจะสามารถเข้าใจขั้นตอนและผลิตสื่อได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อบกพร่องในขั้นการผลิต โดยเฉพาะการออกแบบเนื้อหา การเลือกแม่แบบ และการใช้เครื่องมือบางส่วน แสดงให้เห็นว่า การมีความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ใช้เกิดทักษะในการสร้างสื่อได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากการผลิตสื่อยังต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติ การตัดสินใจเลือกองค์ประกอบ และการแก้ปัญหาระหว่างการทำงานจริง ดังนั้น การพัฒนาทักษะด้านนี้จึงควรให้ผู้เรียนรู้ได้ทดลองทำงานจริง มากกว่าการรับความรู้จากการบรรยายเพียงอย่างเดียว

เมื่อเข้าสู่วงรอบที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อบกพร่องจากวงรอบแรกมาใช่วางแผนการพัฒนาใหม่ โดยเน้นการนิเทศติดตามและการให้คำแนะนำในประเด็นที่ครูแต่ละคนยังทำได้ไม่สมบูรณ์ ผลที่ตามมาคือ ครูสามารถปรับปรุงชิ้นงานและผลิตสื่อได้ครบถ้วนมากขึ้น จุดนี้เป็นลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพราะข้อมูลจากการปฏิบัติในแต่ละวงรอบไม่ได้ใช้เพียงเพื่อสรุปผล แต่ถูกนำกลับมาใช้กำหนดการดำเนินงานในรอบต่อไป จึงทำให้การพัฒนาเป็นไปตามปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของผู้ร่วมวิจัย มากกว่าการใช้รูปแบบการอบรมเดียวกันกับทุกคน สิ่งที่ควรพิจารณาคือบทบาทของการนิเทศติดตาม จากผลการวิจัยพบว่า การให้คำปรึกษาและการตรวจแก้ชิ้นงานอย่างต่อเนื่องช่วยให้ครูแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด ซึ่งสอดคล้องกับศศิธรดา พันชัยภู ภาณุพงศ์ บุญรัมย์ และชวนคิด มะเสนะ (2565, หน้า 1639-1653) ที่พบว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับกระบวนการนิเทศภายในควรมีทั้งการวางแผน การสร้างความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติ โดยการนิเทศครอบคลุมถึงการพัฒนาลูกและนวัตกรรมการศึกษา นอกจากนี้ แนวคิดการนิเทศภายในยังให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือ และการพัฒนาครูให้สามารถปรับ

การจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี จึงอธิบายได้ว่า ผลที่ดีขึ้นในรอบที่ 2 มิได้เกิดจากการฝึกใช้ Canva ซ้ำเท่านั้น แต่เกิดจากการมีผู้ให้คำแนะนำ ช่วยวิเคราะห์ปัญหา และติดตามการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องด้วย

จากผลทั้ง 2 รอบ จึงเห็นได้ว่า จุดสำคัญของการพัฒนาครูครั้งนี้อยู่ที่กระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องมากกว่าตัวแอปพลิเคชันเพียงอย่างเดียว กล่าวคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการช่วยให้ครูเข้าใจขั้นตอน และได้ทดลองใช้เครื่องมือ ขณะที่การนิเทศติดตามช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติจริง เมื่อทั้งสองส่วนทำงานต่อเนื่องกัน ครูจึงสามารถพัฒนาจากการรู้วิธีใช้ไปสู่การใช้เพื่อผลิตสื่อได้จริง ซึ่งเป็นข้อค้นพบสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการฝึกจริง โดยเฉพาะการออกแบบเนื้อหา การเลือกแม่แบบ และการใช้เครื่องมือใน Canva

1.2 ควรมีการนิเทศติดตามหลังการอบรม เพื่อให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาตามความต้องการของครูแต่ละคน

1.3 ควรประเมินคุณภาพสื่อก่อนนำไปใช้จริง และส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนผลงานหรือแนวทางการใช้สื่อร่วมกัน

1.4 ผู้บริหารควรสนับสนุนด้านเวลา อุปกรณ์ ระบบอินเทอร์เน็ต และโอกาสในการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลของการใช้สื่อที่ครูพัฒนาขึ้นต่อผู้เรียนหลังนำไปใช้จริง

2.2 ควรเปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาครูที่แตกต่างกัน เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมกับบริบทของครูอาชีวศึกษา

2.3 ควรศึกษาความคงอยู่ของทักษะหลังการพัฒนาในระยะยาว เช่น หลัง 3 เดือนหรือ 6 เดือน

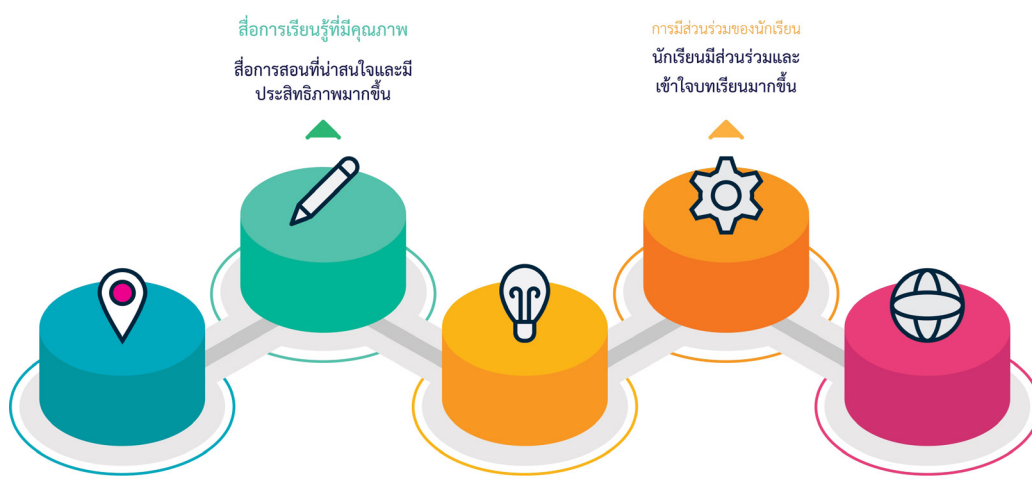
7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการวิจัยครั้งนี้ ได้องค์ความรู้การพัฒนาทักษะด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา ของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด ดังนี้ 1) Canva เป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มทักษะดิจิทัลของครู ครูสามารถออกแบบและผลิตสื่อการสอนได้อย่างเป็นระบบ ทันสมัย และสวยงามมากขึ้น โดยไม่ต้องมีพื้นฐานด้านกราฟิกมาก่อน 2) คุณภาพสื่อการเรียนรู้สูงขึ้น สื่อที่ผลิตด้วย Canva

มีความน่าสนใจ ใช้งานง่าย และตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน 3) ครูมีการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้ ครูมีความมั่นใจมากขึ้นในการออกแบบสื่อ และนำไปใช้จริงในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วม นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น เข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น และแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ได้มากขึ้น 5) เกิดความพึงพอใจและต่อยอดได้ ครูผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจสูง และพร้อมนำไปใช้ต่อเนื่อง รวมถึงพัฒนาเป็นนวัตกรรมการสอนที่เหมาะสมกับวิชาของตนเอง ดังนั้น งานวิจัยนี้ยืนยันว่าการใช้ Canva เป็นนวัตกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะครูด้านการผลิตและการใช้สื่อ ส่งผลให้คุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้จริง ดังภาพที่ 1

การพัฒนาทักษะด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแอปพลิเคชันแคนวา

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ประกันคุณภาพวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด. (2566). รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปีการศึกษา 2566. ร้อยเอ็ด: วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด.
- ศศิธรดา พันชัยภู, ภาณุพงศ์ บุญรัมย์ และชวนคิด มะเสนะ. (2565). รูปแบบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 10(4), 1639-1653.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The action research planner*. (3rd ed.). Geelong, Victoria: Deakin University Press.

